

Fővárosi Ítéltábla,  
mint másodfokú bíróság  
1.Bf.84/2010/20.

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2011. év május hó 10. napján** megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

### **í t é l e t e t:**

A különösen nagy kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmények miatt I. r. vádlott és társa ellen indult büntető ügyben a Pest Megyei Bíróság 23.B.106/2008/42. számú ítéletét a II. rendű vádlottal szemben annyiban **változtatja meg**, hogy megszünteti a Gödöllői Városi Bíróság 1.B.900/2002/12. számú, illetve a Pest Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 1.Bf.797/2003/11. számú ítéletével jogerősen kiszabott 4 (négy) év 6 (hat) hónap börtönbüntetésből engedélyezett feltételes szabadságot.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű vádlottal szemben helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült 14.325,- (tizennégyezer-háromszázhuszonöt) forint bűnügyi költséget II. rendű vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

### **I n d o k o l á s:**

A Pest Megyei Bíróság 23.B.106/2008/42. számú 2009. október 29. napján - a terhelt távollétében - meghozott ítéletével a II. rendű vádlottat:

- a Btk. 318.§ (1),(6) bekezdés a./ pontja szerinti társtettesként elkövetett csalás büntette;
- a Btk. 274.§(1) bekezdés b./ pontja szerinti társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette;
- a Btk. 274.§ (1) bekezdés c./ pontja szerinti bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette és
- a Btk. 276.§ szerinti társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt, mint különös visszaesőt - halmazati büntetésül - 2 év 10 hónap börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Elrendelte a Monori Városi Bíróság 5.B.129/1999/80. számú ítéletével kiszabott 1 év börtönbüntetés végrehajtását. Megállapította, hogy a vádlott nem bocsátható feltételes szabadságra. Érdemében elbírálta az előterjesztett polgári jogi igényt, a nyomozás során elrendelt zár alá vételt fenntartotta, valamint kötelezte a vádlottakat a le nem rótt illeték és a bűnügyi költség megfizetésére.

Az első fokú ítélet az I. rendű vádlott büntető jogi felelősségét is megállapította, vele szemben az ítélet a kihirdetéskor jogerőre emelkedett.

Az első fokú ítélet ellen a II. rendű vádlott védője a kiszabott büntetés enyhítése végett fellebbezést jelentett be.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.144/2010/1. számú átiratában az első fokú ítélet megváltoztatását, a súlyosítási tilalommal nem érintett és az első fokú ítéletben 1/ szám alatt körülírt büntetésből nyert feltételes szabadság megszüntetését, míg a Pest Megyei Bíróság ítélete egyéb rendelkezéseinek a helybenhagyását indítványozta.

A vádlott felkutatása végett tett intézkedések a másodfokú eljárásban vezettek eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Be. 531.§ (5) bekezdése alapján tárgyalási formára tűzte ki az ügyet, azon a vádlottat meghallgatta, valamint részletesen ismertetett iratokat.

A nyilvános tárgyaláson a védő fellebbezésének irányát megváltoztatta, és az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta. Álláspontja szerint további - a másodfokú bíróság által elutasított - tanúkihallgatások szükségesek, mivel a vádlott is tévedésben volt, és a tanúként megnevezett személyek követték el a bűncselekményt. Vitatta az elbírált bűncselekmény jogi minősítését is, mert álláspontja szerint az elkövetési érték csak az átvett pénzösszeghez a 10 millió forinthez igazodhat, szemben a szerződésben foglalt teljes vételárral.

A fellebbviteli főügyészség képviselője a tárgyaláson az írásbeli átiratát annyiban módosította, hogy az észrevételezett eljárási hibák a másodfokú tárgyaláson korrekciót nyertek, de egyébként sem értékelhetőek hatályon kívül helyezést eredményező szabálysértésként. Perbeszédében a védelmi fellebbezés elutasítását és - az átirattal egyezően - a feltételes szabadság megszüntetését, egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A vádlott az utolsó szó jogán is vitatta a bűncselekmény elkövetését, tagadta, hogy L. A.-ként mutatkozott be. Hangsúlyozta, hogy az elkövetésre a másodfokú eljárásban tanúként megnevezett személyek vették rá, a hamis okiratokat is ők biztosították.

A védelmi fellebbezés nem volt alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a védelmi perorvoslat alapján eljárva az első fokú ítéletet és a megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése szerint teljes körben - a Be. 349.§ (1) bekezdésében foglalt korlátozás mellett - felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság részletes, alapos, a perrendi szabályokat nem sértő bizonyítási eljárást folytatott le, és az ügy ténybeli és jogi elbírálásához szükséges személyi és tárgyi bizonyítékokat beszerezte. A jegyzőkönyv szövegkörnyezetéből kitűnően az elsőfokú bíróság az ismertettként megjelölt okiratokat is felolvasta, mivel azok oldal és bekezdés helyek szerint elkülönítve azonosítottak és a jegyzőkönyvben rögzítettek. Egyébként a megismételt - és ezért egyetlen érdemi tárgyalásnak tekintendő határnapon lezajlott - tárgyaláson a vádlott már nem volt jelen, ezért hátrány egyébként sem érhetett; az I. rendű vádlottal szemben pedig az ítélet jogerőre emelkedett. A tanúk személyes kihallgatásának lefolytatásakor a II. r. vádlott jelen volt, később vonta ki magát a bírósági eljárásban való részvételből. Mindezeket értékelve nem történt az eljárás rendjét befolyásoló, illetőleg az ügy érdemi elbírálását érintő eljárási szabálysértés, és a másodfokú eljárásban minden az elsőfokú jegyzőkönyvben feltüntetett irat ismételt felolvasása megtörtént.

Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékok részletes, alapos és körültekintő értékelése és mérlegelése alapján megalapozott, irathű és a másodfokú felülbírálat során is irányadó tényállást állapított meg. A szlovák tanúk egyértelműen azonosították II. r. vádlott személyében az elkövetőt, a velük tárgyaló személyt, aki kezdeményező és meghatározó szerepet játszott, továbbá L. A.-ként mutatkozott be. Becsatolták a nyomozati iratok közé az általa átadott névjegyet, amelyen valótlán adatként tüntették fel a L. A. nevet, mint a betéti társaság ügyvezető helyettesét. Ilyen nevű személy nem szerepel a rendelkezésre álló cégmáslatban sem kül-, sem beltágként és képviselőre jogosított személyként sem.

A vádlottnak az elkövetővel való személyazonosságához nem fért kétség a felismertetések, a tanúk és a vádlott-társ terhelő vallomása, továbbá az iratok között elfekvő feljegyzés tartalma miatt. Utóbbi szerint a L. A. nevű 50 személy fényképét megtekintve nyilatkozott úgy az I. rendű vádlott, hogy azok számára ismeretlenek. Az I. r. vádlott és a szlovák tanúk vallomását alátámasztotta 1. számú tanú is, aki megerősítette a vádlott kezdeményező szerepéről tett vádlott-társi előadást („a II. r. vádlott volt a főnök nem az I. r. vádlott”). Elmondta, hogy a II. r. vádlott volt az aki L. A.-ként mutatkozott be. Lényegében a személyi bizonyítás teljes anyaga megcáfolta a II. r. vádlott előadását, ezzel megdöntve szavahihetőségét.

Az iratokból és a másodfokú tárgyalás közvetlensége alapján is látható volt, hogy a vádlott felelősségét hárítva az adott helyzethez igazítja vallomását és védekezését. Az ítéltábla előtt még felmerült az is, hogy esetleg nem őt hallgatták ki a nyomozás során, de az időpontok elébe tárása után már inkább a kihallgatásra nem emlékezőnek vallotta magát. A L. A. személyére vonatkozó előadása is változott az eljárás menetében, mert másodfokon már azt állította, hogy valóban így hívták a

szlovákok, de tévedésből nevezték így, és ő elmulasztott ez ellen tiltakozni. Ezt viszont az átadott névjegykártya cáfolta meg.

A másodfokú bíróság minden tekintetben osztotta az elsőfokú bíróság mérlegelését és annak indokait, ellenben nem fogadta el a védelem érveit és a vádlotti nyilatkozatot arról, hogy őt tévedésből ismerték meg más néven, tolmácsolási hiba történt, társa hárítja rá a saját felelősségét stb.

A terhelő bizonyítékok egyértelműek, összhangban állnak és összezsengnek, értékelésük során nem volt ellentmondás és következtetéseiben logikai hibát sem vétett az elsőfokú bíróság.

A másodfokú bíróság azért utasította el a tanúk kihallgatását célzó védelmi bizonyítási indítványt, mert a tanúk kihallgatásától az ügy érdemi felülbírálatát befolyásoló eredmény nem volt várható. Az állandó bírói gyakorlat értelmében nem hatályon kívül helyezési ok az újabb elkövetők megnevezésére alapított bizonyítás kiterjesztés. Az a körülmény, hogy más személy is részt vett-e az elkövetésben nem befolyásolja a II. r. vádlott cselekményének büntetőjogi megítélését. A vádlott cselekvősege az elsőfokú eljárásban tisztázásra került, kezdeményező és kivitelező szerepe volt a csalásban, ő vonta be a nem működő céggel rendelkező I. rendű vádlottat és ő tárgyalta a megtévesztett és a károsult cég képviselőjében eljáró szlovák tanúkkal. Nem képezte a vád tárgyát a hamis okirat elkészítése, ezért közömbös jelen eljárásban, hogy ki készítette, és ki bocsátotta a vádlottak rendelkezésére, amint az sem bír jelentőséggel, hogy ki játszotta el M.-on az önkormányzat ügyintézésre illetékes dolgozóját, avagy ki vett még részt a csalás kitervelésében, a végrehajtás segítésében.

Az elsőfokú bíróság tényállását csak az időközben bekövetkezett változások miatt kellett kiegészíteni a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján:

1./ A vádlottat:

- a Fővárosi Bíróság 2006. december 21. napján jogerős 5.BK.614/2007/9. számú határozatával lopás büntette és más bűncselekmény miatt 2 év börtönre;
- a Nagykáta Városi Bíróság 2008. április 2. napján jogerős 3.B.35/2003/86. számú ítéletével csalás büntette és más bűncselekmény miatt 1 év 8 hónap - végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönre;
- a Nagykáta Városi Bíróság 2008. május 7. napján jogerős 3.B.92/2008/3. számú ítéletével csalás büntette és más bűncselekmény miatt 8 hónap - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönre;
- a Gyöngyösi Városi Bíróság 2009. április 2. napján jogerős 9.B.174/2008/29. számú ítéletével csalás büntette és más bűncselekmény miatt pénzbüntetésre;

- a Budakörnyéki Városi Bíróság 2010. március 12. napján jogerős 13.B.824/2008/19. számú ítéletével kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt, mint különös visszaesőt pénzbüntetésre ítélte.

2./ A vádlottal szemben a Gödöllői Városi Ügyészség B.14/2009/39-II. szám alatt vádat emelt lopás büntette és más bűncselekmények miatt. A Gödöllői Városi Bíróság a vádlott 2010. október 20. napján elrendelt előzetes letartóztatását 2011. április 19. napján kelt 10.B.313/2011/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának a kihirdetéséig fenntartotta. A vádlott jelenleg e szabadságelvonnás hatálya alatt áll.

3./ A vádlott vagyonát képezi a helység, utca, házszám. és a helység, utca, házszám alatt található ingatlan.

4./ Az okozott kárból a vádlott a mai napig semmit nem térített meg.

A fenti kiegészítések az erkölcsi bizonyítvány adatain, a beszerzett végzésben foglaltakon és a vádlott vagyoni viszonyairól tett bemondásán alapulnak, szükségességüket a vádlottal szemben elrendelt kényszerintézkedés és az első fokú ítéletben még nem rögzített elítélések pontos felsorolása indokolta, továbbá az első fokú ítélet vagyoni kötelezése. A kár megtérülésére vonatkozó nemleges megállapítás történeti tényállási elem, de a vádlott hangoztatott korábbi kártérítési szándéka miatt különösen indokolt volt rögzíteni.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és törvényes a bűncselekmény jogi minősítése is különösen nagy kárt okozó csalás büntettének kísérleteként. A közbizalom elleni bűncselekmények minősítése és megjelölése, továbbá a tettesség/társtettesség és a bűnsegédi bűnrészességre vonatkozó büntetőjogi felelősség értékelése is helyes.

Az elsőfokú bíróság részletesen megindokolta, miért minősítette a vádlott cselekményét a vagyon elleni bűncselekmény esetében a magasabb érték szerint, ez felel meg az állandó bírói gyakorlatnak, és a kísérleti szakban rekedt csalás törvényes értékelésének, ezért ezt a másodfokú eljárásban sem lehetett eredménnyel vitatni.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében feltárta a vádlott terhére és javára értékelhető bűnösségi körülményeket és méltányos, a büntetési tétel minimumához közelítő mértékű büntetést szabott ki, ezért annak további enyhítés szóba sem jöhetett, súlyosítására pedig a terhes perorvoslat hiánya miatt nem volt mód.

A vádlott feltételes szabadság hatálya alatt követte el az elbírált bűncselekményt, ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor nem rendelkezett annak megszüntetéséről. Az erre vonatkozó téves jogi okfejtést mellőzi a másodfokú bíróság az első fokú ítéletből, a 13. oldal 2. és 14. oldal 5. bekezdéséből.

Mivel a feltételes szabadsággal érintett büntetés végrehajthatósága még nem évült el, és a Be. 354.§ értelmében súlyosítási tilalom sem zárja ki a megszüntetés elrendelését, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Btk. 48. § (4) bekezdése alapján a rendelkező részben körülírt büntetés kapcsán erről rendelkezett.

Az ítélet járulékos rendelkezései törvényesek, helyesen alkalmazta az elsőfokú bíróság az illeték mérséklésére vonatkozó szabályokat is, az ítélet 14. oldalának 8. bekezdésében való jogszabályi felhívás helyesen az 53. § (1) bekezdését jelenti. Az illeték kiszámítására irányadó számszaki kerekítési szabályt nem alkalmazta az elsőfokú bíróság, de az ily módon elvétett 10,- Ft-ot jelentő összeg korrekcióját az ítéltábla szükségtelennek találta.

A fent kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a feltételes szabadság megszüntetésére vonatkozó rendelkezés tekintetében a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg törvényes rendelkezéseit helybenhagyta.

A további fellebbezés lehetőségét a Be. 386. §-a kizárja.

**Budapest, 2011. év május hó 10. napján**

**Dr. Rédei Géza s.k.**  
a tanács elnöke

**Dr. Mató Ágnes s.k.**  
előadó bíró

**Dr. Bartkó Levente s.k.**  
bíró

A Pest Megyei Bíróság 23.B.106/2008/42. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.84/2010/20. számú ítéletében foglalt változás mellett a II. rendű vádlottal szemben jogerős és végrehajtható.

**Budapest, 2011. év május hó 10. napján**

**Dr. Rédei Géza s.k.**  
a tanács elnöke

*A kiadmány hitelül:  
tiszttviselő*